

**Sanāksmes par reverso PVN ES fondu projektos
protokols
Rīgā**

2012.gada 4.aprīlī

Nr.11-09/

Sanāksme notiek: Finanšu ministrijā, Smilšu ielā 1, 202.telpā

Sanāksme sākas: plkst. 11:00

Sanāksmi vada:

Ilze Āboliņa – Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu Vadības sistēmas departamenta direktore

Sanāksmē piedalās:

Agate Kalniņa - Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldes Netiešo nodokļu metodikas daļas galvenā nodokļu inspektore

Aldis Ābelis – Labklājības ministrijas Eiropas savienības fondu departamenta Struktūrfondu ieviešanas nodaļas vecākais referents

Anda Pudāne - Valsts kases Eiropas lietu departamenta direktores vietniece

Anita Krūmiņa – centrālās finanšu un līgumu aģentūras direktore

Anita Krūkle – satiksmes ministrijas Investīciju departamenta Eiropas savienības fondu vadības sistēmas un plānošanas nodaļas vecākā referente

Agnese Menģele – Latvijas investīciju un attīstības aģentūras struktūrfondu vadības un kontroles departamenta Programmu vadības nodaļas vadošā eksperte

Dace Vildiņa – Latvijas investīciju un attīstības aģentūras Struktūrfondu vadības un kontroles departamenta Maksātāju kontroles nodaļas vadošā eksperte

Dīana Rancāne - Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu uzraudzības departamenta direktore

Edgars Kalbergs – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Projektu uzraudzības departamenta Finanšu kontroles nodaļas vadītājs

Edgars Bisinieks – Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldes Netiešo nodokļu metodikas daļas vadītāja vietnieks

Eduards Puriņš - Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta direktores vietnieks

Ērika Kaupmane – Nodarbinātības valsts aģentūras Eiropas Sociālā fonda departamenta Projektu uzraudzības nodaļas vadītāja vietniece

Ginta Keiša - Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Struktūrfondu vadības un kontroles departamenta Stratēģiskās plānošanas un risku vadības nodaļas vadošais speciālists

Haldors Ivanovskis – Valsts reģionālās attīstības aģentūras Projektu ieviešanas un uzraudzības departamenta direktors

Inga Gabriša – Izglītības un zinātnes ministrijas Struktūrfondu departamenta Finansēšanas un projektu nodaļas vecākā eksperte

Irēna Lietauniece – Labklājības ministrijas Grāmatvedības departamenta Projektu uzskaites un pārskatu sagatavošanas nodaļas eksperte grāmatvedības jautājumos

Karina Zencova - Valsts kases Eiropas lietu departamenta direktore

Karina Pavlova – Lauku atbalsts dienesta Lauksaimniecības un lauku attīstības departamenta direktores vietniece Lauksaimniecības un mežniecības daļas vadītāja.

Ligita Seisuma – Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Struktūrfondu vadības un kontroles departamenta Stratēģiskās plānošanas un risku vadības nodaļas vadošā speciāliste

Līga Lejiņa - Izglītības un zinātnes ministrijas Struktūrfondu departamenta direktores vietniece

Linda Barbara - Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu stratēģijas departamenta Tiesiskā nodrošinājuma nodaļas vadītāja

Mārtiņš Verdiņš – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības aģentūras Investīciju departamenta Reģionālās attīstības programmu nodaļas juriskonsults

Marina Mihailova – Valsts ieņēmumu dienests nodokļu pārvaldes Netiešo nodokļu metodiskās daļas galvenā nodaļas inspektore

Nora Regža – Finanšu ministrijas Netiešo nodokļu departamenta Pievienotās vērtības nodokļa nodaļas vecākā referente

Olita Janberga - Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu revīzijas departamenta direktores vietniece

Sandra Cakule - Valsts reģionālā attīstības aģentūras Direktora vietniece programmu ieviešanas jautājumos

Solvita Āmare-Pilka - Finanšu ministrija netiešo nodokļu departamenta direktore

Sintija Ozola - Finanšu ministrija netiešo nodokļu departamenta direktores vietniece Pievienotās vērtības nodokļa vadītāja

Veronika Gailume – Lauku atbalsta dienesta direktora vietniece

Vita Madjare – Latvijas investīciju un attīstības aģentūras Struktūrfondu vadības un kontroles departamenta Maksātāju kontroles nodaļas vadītāja.

Zane Banga - Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu vadības sistēmas departamenta Eiropas savienības fondu kontroles nodaļas vadītāja

Žanete Saulīte – Nodarbinātības valsts aģentūra Eiropas Sociālā fonda departamenta Finanšu vadības un kontroles nodaļas projektu vadītāja

Antoņina Vīgriete - Finanšu ministrijas Eiropas Savienības fondu vadības sistēmas departamenta Ieviešanas sistēmas nodaļas eksperte.

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
1.	SM	<p>Likuma par PVN 13.⁶ pants „Nodokļa piemērošana būvniecības pakalpojumiem” ir uzskaitīti pakalpojumi, bet vai tas attiecas arī infrastruktūras būvniecību (ceļi un ielas (pārējās inženierkomunikācijas – ūdensapgāde, kanalizācija, siltumapgāde u.c.). Infrastruktūras būvniecībai attiecas tikai atsevišķas sadaļas. Vai uz pārējiem pakalpojumiem arī tas attieksies (piemēram – iekārtu noma, pakalpojumi, utt.)</p>	<p>S.Āmare-Pilka skaidro, ka likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” (turpmāk – likums) 13.⁶ pantā noteiktā „reversā” (apgrieztā) PVN piemērošanas kārtība (turpmāk – „reversā” kārtība) attiecas uz būves, tai skaitā, ēkas un inženierbūves, būvniecību. Līdz ar to „reversā” kārtība attiecas arī uz infrastruktūras un inženierkomunikāciju būvniecību.</p> <p>„Reversā” kārtība neattiecas uz iekārtu nomu, apsardzes pakalpojumiem un līdzīgiem pakalpojumiem, kas nav būvdarbu veikšana. Tomēr šo pakalpojumu vērtība iekļaujama sniegtā būvniecības pakalpojuma vērtībā saskaņā ar likuma 13.⁶ panta piekto daļu</p> <p>VRAA pārstāvis jautā: 1.un 2.jautājuma atbildēs minēts, ka „Reversā” kārtība neattiecas uz būvmateriālu piegādi, iekārtu nomu, apsardzes pakalpojumiem un līdzīgiem pakalpojumiem, kas nav būvdarbu veikšana. Tomēr šo pakalpojumu vērtība iekļaujama sniegtā būvniecības pakalpojuma vērtībā saskaņā ar likuma 13.⁶ panta piekto daļu.</p> <p><u>Jautājums:</u> Vai finansējuma saņēmējs (būvdarbu pasūtītājs) šajos gadījumos, slēdzot līgumu vai vienošanos ar būvdarbu veicēju, paredz savu finansējumu reversā PVN apmaksai valsts budžetā, kas aprēķināta no kopējās būvniecības pakalpojumu vērtības? Vai tomēr līdzīgi, kā apzaļumošanas un projektēšanas izmaksas, no tāmes ir jāizdala atsevišķi un jāpiemēro dažāda PVN apmaksas kārtība atbilstoši tāmes pozīcijām?</p> <p>S. Āmare-Pilka skaidro, ka jautājumi par līguma nosacījumiem, t.sk. par PVN summu iekļaušanu līguma summā, attiecas uz darījuma partneru</p>

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
			<p>civiltiesisko attiecību jomu. Līdz ar to šo jautājumu risināšana nav nodokļu piemērošanu regulējošo normatīvo aktu kompetencē.</p> <p>AI/SI pārstāvis jautā: vai ir pārkāpums pret FS, ja FS piegādātājs ir izrakstījis neatbilstošu rēķinu nevis reverso, bet ar priekšnodokli?</p> <p>S.Āmare-Pilka atbild, ka līgumā ir jānorāda, kuram rēķinam piemēro PVN kārtību, bet kuram reverso. Kā būs rakstīts rēķinā, tā arī apmaksās.</p> <p>B.Kņigins jautā, vai finanšu korekcijas vadlīnijās tiks iekļauta sadaļa par reverso PVN?</p> <p>I.Āboliņa atbild, ka ņems vērā minēto priekšlikumu papildināt finanšu korekcijas vadlīnijas ar tādu pozīciju, ja tas ir nepieciešams, lai nodotu objektu ekspluatācijā.</p> <p>Diskusija par iekārtu, bez kurām nevar objektu nodod ekspluatācijā (lifts, gāzes plīts), vai šīs iekārtas ietilpst pie būvniecības izmaksām?</p> <p>S.Āmare- Pilka skaidro, ka, ja būvniecības līgumā ir iekļauts (piemēram iekārtas, bez kurām nav iespējams nodod ekspluatācijā), tad piemēro, bet, ja tas ir atsevišķs pakalpojums (apsardze vai līdzīgs), tad nē.</p> <p>Vienojās: VI runās iekšēji par šo jautājumu.</p>
2.	SM	Būvniecības likuma būvniecība ir definēta daudz plašāk, proti, saskaņā ar Būvniecības likuma 1.panta 12.punktu	S.Āmare - Pilka skaidro, ka likuma 13. ⁶ panta izpratnē būvniecības pakalpojumi ir būvdarbu veikšana jaunas būves (ēkas, inženierbūves)

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
		<p>būvniecība ir visu veidu būvju projektēšana un būvdarbi, tajā skaitā arī inženierbūves, kabeļu tīkli, sakaru kanalizācija. Turklāt būvniecībā ietilpst arī projektēšanas darbi:</p> <p>1.Līdz ar to ir jautājums, vai likumā „Par pievienoto vērtības nodokli” minētais būvdarbu izskaitējums ir izsmeļošs, proti, vai reversais PVN ir piemērojams tikai uz tām, vai arī tomēr vārds „būvdarbi” ir jātulko paplašināti saskaņā ar Būvniecības likumā noteikto?</p> <p>2.Kā ir ar būvmateriālu piegādēm? Vai uz šādiem gadījumiem arī piemērojams reversais PVN?</p>	<p>būvēšanai vai esošās būves vai tās daļas renovācijai, rekonstrukcijai, restaurācijai, konservācijai vai nojaukšanai.</p> <p>Būvniecības pakalpojumu uzskaitējums 13.⁶ panta ceturtajā daļā, nav izsmeļošs. Ja būvniecības pakalpojumi tiek sniegti jaunas būves (ēkas, inženierbūves) būvēšanai vai esošās būves vai tās daļas renovācijai, rekonstrukcijai, restaurācijai, konservācijai vai nojaukšanai būvniecības nozari regulējošo normatīvo aktu izpratnē, tad šiem pakalpojumiem piemērojama „reversā” kārtība .</p> <p>Saskaņā ar Ministru Kabineta 2006.gada 14.novembra noteikumu Nr.933 „Likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” normu piemērošanas kārtība” 293.4 punktu likuma 13.⁶ pants neattiecas uz projektēšanu.</p> <p>2) „Reversā” kārtība neattiecas uz būvmateriālu piegādi. Tomēr būvniecībā izmantoto būvmateriālu vērtība iekļaujama sniegtā būvniecības pakalpojuma vērtībā saskaņā ar likuma 13.⁶ panta piekto daļu.</p> <p>CFLA pārstāvji jautā: Vai pareizi saprotam skaidrojumu, ja būvmateriālu piegāde tiek iekļauta būvniecības pakalpojuma vērtībā – tiem tiek piemērots reversais PVN?</p> <p>S.Āmare - Pilka un VID pārstāvji atbild: „reversā” kārtība piemērojama sniegtajam būvniecības pakalpojumam, kura vērtībā iekļaujama arī būvniecībā izmantoto būvmateriālu vērtība.</p>
3.	SM	Vai visi tehniskie projekti jāpārstrādā tā, lai šīs sadaļas būtu skaidri atdalītas no pārējās tāmes?	Šo jautājumu normatīvie akti PVN jomā neregulē.

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
4.	SM	Objekta būvdarbu tāmēs ir paredzētas arī izmaksas apzaļumošanai. Cik noprotam, tad šīs izmaksas ir izņēmums, kam netiek piemēta reversā PVN kārtība. Ja tā, tad, kā jārikojas? Vai nepieciešams objekta būvdarbu kopējo tāmē sadalīt 2(divās) tāmēs, no kurām viena atspoguļos izmaksas apzaļumošanai.	S.Āmare – Pilka skaidro, ka ierosinājums sadalīt būvdarbu tāmē divās daļās, atsevišķi nodalot apzaļumošanas izmaksas, kam „reversā” kārtība nav piemērojama, ir labs risinājums.
5.	SM	Vai nevajadzētu izstrādāt konkrētu skaidrojumu par reversā PVN piemērošanas kārtību tieši pašvaldībām un kā šajā gadījumā rīkojas būvnieks, lai skaidrāk saprastu kopsakarības	S.Āmare – Pilka skaidro, ka VID mājas lapā internetā ir ievietots informatīvais materiāls ar jautājumiem un atbildēm, kas attiecas uz „reversās” (apgrieztās) PVN maksāšanas kārtības piemērošanu būvniecības pakalpojumiem: http://www.vid.gov.lv/dokumenti/tiesibu_akti/metodiskie%20materiāli/pvn/2012/pvn_info%20buvnieciba.doc . Šis materiāls pastāvīgi tiek papildināts, tādējādi paredzams, ka tajā būs iekļauts skaidrojums attiecībā uz „reversās” kārtības piemērošanu valsts vai pašvaldību iestādēm vai pašvaldībām.
6.	SM	Kas ir reversais PVN būvniecībā– PVN, ko visiem atmaksās, bet pārējo PVN neatmaksās?	S.Āmare – Pilka skaidro, ka saskaņā ar likuma 13. ⁶ panta otro daļu PVN par šā panta ceturtajā daļā minētajiem būvniecības pakalpojumiem, kas sniegti iekšzemē, valsts budžetā maksā būvniecības pakalpojumu saņēmējs, ja būvniecības pakalpojumu sniedzējs un būvniecības pakalpojumu saņēmējs ir apliekamās personas. Ja būvniecības pakalpojums paredzēts ar PVN apliekamo darījumu veikšanai, šā pakalpojuma saņēmējs savā PVN deklarācijā norāda no pakalpojuma vērtības aprēķināto valsts budžetā maksājamo PVN kā atskaitāmo priekšnodokli.

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
			Pārmaksāto PVN par darījumiem, kam PVN piemērots likumā noteiktajā vispārīgajā kārtībā, Valsts ieņēmumu dienests atmaksā likuma 12.pantā noteiktajā kārtībā.
7.	SM	Ja ES fonda būvniecības projekts paredzēts 2011.-2014.gadā (tranzītielas rekonstrukcija) un PVN ir projekta attiecināmās izmaksas, tad no 2013.gada tās nebūs attiecināmās izmaksas un būs uz pašvaldības pleciem? Ko tad, ja pašvaldība tādā gadījumā nespēj pabeigt projektu? Jo kredīta limits pašvaldībai būs pārsniegts. Arī sākotnējais kredīts Valsts kasei prasīts atbilstoši projekta nosacījumiem, arī projekts gatavots, izvērtējot reālās iespējas. Vai varēs ņemt otru kredītu projekta īstenošanai? Jo kopsummā 2 miljonu projektam PVN klāt papildus izmaksās pašvaldībai iznāks ap Ls 350 000, kas nelielam novadam ir budžeta sagrāve – jo tiek realizēti arī citi projekti.	S.Āmare – Pilka skaidro, ka „Reversā” kārtība neietekmē PVN izmaksu sadalījumu projekta attiecināmajās un neattiecināmajās izmaksās. „Reversās” kārtības ieviešana maina tikai PVN maksāšanas kārtību valsts budžetā. Piemērojot likumā noteikto vispārīgo kārtību, būvniecības pakalpojuma sniedzējs iekasēja no pakalpojumu saņēmēja pakalpojuma vērtību kopā ar PVN un iemaksāja PVN summu valsts budžetā. Līdz ar „reversās” kārtības ieviešanu atbildība par PVN nomaksu valsts budžetā ir pārgājusi uz būvniecības pakalpojuma saņēmēju. Tas nozīmē, ka būvniecības pakalpojuma saņēmējs samaksā būvniecības pakalpojuma sniedzējam pakalpojuma vērtību, bet aprēķināto PVN summu iemaksā valsts budžetā.
8.	SM	Cik liels no projekta kopējā PVN būs „parastais” PVN – jeb tam nebūs nekādas nozīmes, jo viss PVN tagad būs uz pašvaldības pleciem no 2013.gada?	S.Āmare – Pilka skaidro, ka „reversā” kārtība attieksies uz būvniecības pakalpojumiem, kas sniegti iekšzemē jaunas būves (ēkas, inženierbūves) būvēšanai vai esošās būves vai tās daļas renovācijai, rekonstrukcijai, restaurācijai, konservācijai vai nojaukšanai. „Reversās” kārtības ieviešana maina tikai PVN maksāšanas kārtību valsts budžetā (PVN par iekšzemē sniegtajiem būvniecības pakalpojumiem maksā šo pakalpojumu saņēmējs).

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
9.	SM	Vai mēs pareizi saprotam, ka neatkarīgi no tā, vai būvniecības pakalpojumu līgums ir noslēgts līdz 31.12.2011. vai pēc 01.01.2012., pašvaldība reversā PVN piemērošanas kārtību piemēro sākot no 01.01.2013. ?	S.Āmare – Pilka skaidro, ka Valsts vai pašvaldības iestādes vai pašvaldības piemēros „reverso” kārtību, sākot ar 01.01.2013. Arī tās valsts vai pašvaldības iestādes vai pašvaldības, kuras jau ir reģistrētas Valsts ieņēmumu dienesta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā (turpmāk – apliekamo personu reģistrs), piemēros „reverso” kārtību, sākot ar 01.01.2013.
10.	SM	Vai visām pašvaldībām no 2013.gada jābūt PVN maksātājām?	S.Āmare – Pilka skaidro, ka tikai tām pašvaldībām, kuras saņem šā panta ceturtajā daļā minētos būvniecības pakalpojumus saskaņā ar Publisko iepirkumu likumā noteikto iepirkuma procedūru vai kā publiskais partneris saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu.
11.	SM	Kāda ir reversā PVN gadījumā, attiecinot to uz 3.2.2.3.aktivitātes „Elektronisko sakaru pakalpojumu vienlīdzīgas pieejamības nodrošināšana visā valsts teritorijā (platjoslas tīkla attīstība) platjoslas” projektu, ir jāparedz arī kāda īpaša priekšnodokļa atskaitīšanas kārtība?	Jautājums nav saprotams. Priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību nosaka normatīvie akti PVN jomā.
12.	SM	Vai nevajadzētu izstrādāt konkrētu skaidrojumu par reversā PVN piemērošanas kārtību tieši pašvaldībām un kā šajā gadījumā rīkojas būvnieks, lai skaidrāk saprastu kopsakarības.	Sk. atbildi uz 5.jautājumu.
13.	SM	Kas ir reversais PVN, kā tas būtu jāizdala un jāpiemēro?	S.Āmare – Pilka skaidro, ka „reversā” kārtība nozīmē, ka PVN par iekšzēmē sniegtajiem būvniecības pakalpojumiem valsts budžetā maksā šo pakalpojumu saņēmējs. „Reversās” kārtības piemērošanu būvniecības

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
			pakalpojumiem nosaka likuma 13. ⁶ pants.
14.	SM	Vai ES fondu projektos Pasūtītājam slēdzot līgumu ar būvnieku PVN ir jāiekļauj vai nav?	S.Āmare – Pilka skaidro, ka jautājums par līguma nosacījumiem, t.sk. attiecībā uz PVN summu iekļaušanu līguma summā, attiecas uz darījuma partneru civiltiesisko attiecību jomu. Šo jautājumu risināšana nav nodokļu piemērošanu regulējošo normatīvo aktu kompetencē. Ierosinām darījuma pusēm skaidri atrunāt līguma nosacījumus arī attiecībā uz PVN piemērošanu, lai pusēm nerastos pārpratumi PVN piemērošanā, sniedzot vai saņemot būvniecības pakalpojumus saskaņā ar likuma 13. ⁶ pantu.
15.	VIAA	Vai publiski atvasinātas personas ir valsts iestādes (attiecībā uz izmaiņām par būvdarbiem Likuma par PVN izpratnē)?	S.Āmare – Pilka vērš uzmanību, ka jautājums nav saprotams, bet sniedzot atbildi vispārīgi, norād, ka saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1.panta 2.punktu atvasināta publiska persona ir pašvaldība vai cita ar likumu vai uz likuma pamata izveidota publiska persona. Tai ar likumu piešķirta sava autonoma kompetence, kas ietver arī sava budžeta veidošanu un apstiprināšanu, un tai var būt sava manta. Likuma 13. ⁶ panta trešās daļas norma radusies ar mērķi optimizēt naudas plūsmu darījumos, kas veikti, balstoties uz valsts vai pašvaldību pasūtījumu. Valsts vai pašvaldības iestādes vai pašvaldības, kas saņem būvniecības pakalpojumus saskaņā ar Publisko iepirkumu likumā noteikto iepirkuma procedūru vai kā publiskais partneris saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu, parasti nav reģistrētas apliekamo personu reģistrā, ja tās pašas neveic ar PVN apliekamus darījumus. Tas atbilst Padomes 2006.gada 28.novembra direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (turpmāk – PVN direktīva) 13.panta

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
			<p>nosacījumiem. Saskaņā ar PVN direktīvas 13.panta pirmo daļu publisko tiesību subjektus neuzskata par PVN maksātājiem (likuma izpratnē – ar PVN apliekamām personām) attiecībā uz darījumiem, kuros tās iesaistās kā valsts iestādes. Lai saņemtu atļauju piemērot „reverso” kārtību attiecībā uz būvniecības pakalpojumiem, ko saņem valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība, Latvijas Republikai, saskaņā ar PVN direktīvas 395.pantu, ir jāvēršas Eiropas Komisijā ar lūgumu atļaut piemērot atkāpi no direktīvas 2006/112/EK 193.panta. Tā kā atļaujas saņemšana ir ilgstošs process, attiecībā uz minētajiem pakalpojumiem likumā ir paredzēts pārejas periods līdz 01.01.2013.Lai pēc atļaujas saņemšanas varētu piemērot „reverso” kārtību, likuma 3.panta trīspadsmitajā daļā ir paredzēts, ka valsts vai pašvaldības iestādi vai pašvaldību, kura ir noslēgusi ar būvniecības pakalpojumu sniedzēju līgumu par būvniecības pakalpojumu saņemšanu saskaņā ar Publisko iepirkumu likumā noteikto iepirkuma procedūru vai ir iesaistīta kā publiskais partneris publiskās un privātās partnerības projektā saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu, pirms šo pakalpojumu saņemšanas reģistrē kā ar PVN apliekamo personu uz laiku līdz būvniecības pakalpojumu sniegšanas termiņa beigām. Saskaņā ar PVN piemērošanas pamatprincipu par sniegtajiem pakalpojumiem PVN valsts budžetā maksā gala patērētājs. Tādējādi valsts vai pašvaldības iestādei vai pašvaldībai vai citai publiskai personai, kas saņem būvniecības pakalpojumus saskaņā ar Publisko iepirkumu likumā noteikto iepirkuma procedūru vai ir iesaistīta kā publiskais partneris publiskās un privātās partnerības projektā saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu, būs jāieplāno savi budžeta izdevumi tādā veidā, lai varētu nomaksāt PVN par projekta ietvaros saņemtajiem būvniecības</p>

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
			<p>pakalpojumiem.</p> <p>VIAA pārstāvji jautā: Vai publiski atvasinātas personas ir valsts iestādes (attiecībā uz izmaiņām par būvdarbiem Likuma par PVN izpratnē)? – Vai universitātēm un zinātniskajiem institūtiem, kas ir publiski atvasinātas personas un ir reģistrētas VID kā PVN nodokļa maksātāji, saņemot būvniecības pakalpojumus 2012.gadā, ir jāpiemēro jaunā PVN maksāšanas kārtība, jeb tā viņiem jāsāk piemērot ar 01.01.2013. kā valsts iestādēm?</p> <p>No sniegtās atbildes ir saprotams, ka pārejas periods līdz 01.01.2013. ir paredzēts tikai tam, lai iestādes, kas nav reģistrētas kā PVN maksātāji, varētu paspēt saņemt atļauju no ES un pierēģistrēties VID kā PVN maksātāji uz būvdarbu saņemšanas laiku. Tātad, vai šis termiņš 01.01.2013. attiecas uz valsts iestādēm, kas ir reģistrētas VID kā PVN maksātājas? Līdz ar to, vai publiski atvasinātas personas (mūsu gadījumā - universitātes un zinātniskie institūti), kas arī saņem valsts budžeta finansējumu un ir reģistrētas VID kā PVN maksātājas, var piemērot jauno PVN maksāšanas kārtību saviem saņemtajiem būvniecības pakalpojumiem kā valsts iestādes, tas ir, sākot ar 01.01.2013.?</p> <p>S.Āmare - Pilka un VID pārstāvju atbilde: Mūsaprāt, būvniecības pakalpojumiem, ko saņem universitātes un zinātniskie institūti, „reversā” kārtība piemērojama, sākot ar 2012.gada 1.janvāri. Valsts vai pašvaldību iestādes vai pašvaldības, kas jau ir reģistrētas apliekamo personu reģistrā, saskaņā ar likuma pārejas noteikumu 78.punktu piemēro „reverso” kārtību saņemtajiem būvniecības</p>

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
			<p>pakalpojumiem saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti, sākot ar 2013.gada 1.janvāri.</p> <p>V.Gailume jautā: Lauku atbalsta dienestam, ka valsts kapitāla sabiedrībai ir jāpiemēro „reversā” kārtība ar 2012.gada 1. janvāri ?</p> <p>S.Āmare – Pilka atbild, ka jā.</p>
16.	VIAA	<p>Vai būvniecības uzņēmumam būvniecības pakalpojuma sniegšana ir apliekams darījums (ar likmi 0%) vai neapliekams darījums? Līdz ar to, vai būvniecības uzņēmums var iekļaut priekšnodoklī PVN summas, kas radušās izdevumiem, kas nepieciešami, lai sniegtu būvniecības pakalpojumu?</p>	<p>S.Āmare – Pilka, skaidro, ka būvniecības uzņēmumam būvniecības pakalpojuma sniegšana ir apliekams darījums, kam piemērojama „reversā” kārtība. Būvniecības pakalpojuma sniedzējs izraksta būvniecības pakalpojuma saņēmējam PVN rēķinu, kurā norāda sniegtā būvniecības pakalpojuma vērtību bez PVN. Būvniecības pakalpojuma saņēmējs aprēķina PVN no PVN rēķinā norādītā pakalpojuma vērtības, piemērojot PVN standartlikmi. Ja būvniecības pakalpojums paredzēts ar PVN apliekamo darījumu veikšanai, šā pakalpojuma saņēmējs savā PVN deklarācijā norāda no pakalpojuma vērtības aprēķināto valsts budžetā maksājamo PVN kā atskaitāmo priekšnodokli.</p> <p>VIAA pārstāvji jautā: „Vai būvniecības uzņēmumam būvniecības pakalpojuma sniegšana ir apliekams darījums ...” – Vai būvniecības uzņēmumam ir tiesības atskaitīt kā priekšnodokli savu samaksāto PVN par izmaksām, kas radušās, lai nodrošinātu būvniecības pakalpojuma sniegšanu, par kuru šis būvniecības uzņēmums piedāvā rēķinu bez PVN?</p> <p>S.Āmare - Pilka un VID pārstāvji atbild: Būvniecības uzņēmumam ir tiesības atskaitīt kā priekšnodokli samaksāto</p>

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
			PVN par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem, lai nodrošinātu būvniecības pakalpojuma sniegšanu, par kuru nodokli maksā būvniecības pakalpojumu saņēmējs.
17.	LIAA	Vai līgumā ar būvnieku ir jānorāda PVN, ja rēķinā no būvnieka šāda informācija netiek norādīta?	Sk. atbildi uz 14.jautājumu.
18.	LIAA	Kādi dokumenti ir jānorāda „Pārskatā par pievienotās vērtības nodokļa summām, kuras struktūrfondu finansējuma saņēmējs 2007.-2013.gada plānošanas periodā paredz iekļaut projekta attiecināmajās izmaksās”?	Uzskatām, ka jautājums nav FM NND kompetencē.
19.	VARAM	<p>Likuma grozījumu 13.6 panta 4.punkts nosaka, ka Šā panta otrajā daļā noteikto kārtību piemēro būvniecības pakalpojumiem, tai skaitā: Būvlaukuma sakopšana un labiekārtošana pēc būvdarbu pabeigšanas pirms būvobjekta nodošanas ekspluatācijā (izņemot apzaļumošanu).” Iepirkumā apjomu tabulās lokālās tāmēs „Seguma atjaunošana” atsevišķiem objektiem ir iekļautas pozīcijas: Apzaļumošana, kas ietver Zemes klātnes planēšanu un Zāliena ierīkošana ar augu zemi h=10cm apsējot ar daudzgadīgo zālienu sēklām. Jautājumi: 1) Vai šie apzaļumošanas darbi (vairākums tāmēs ir 2 pozīcijas), kur tiek kompleksi veikta seguma atjaunošana, iekļātas grants kārtas, šķembas un arī tiek atjaunots</p>	<p>S.Āmare – Pilka skaidro, ka saskaņā ar likuma 13.⁶ panta ceturrtās daļas 12.punktu „reversā” kārtība nav piemērojama apzaļumošanai, jo apzaļumošanas pakalpojumu sniegšanu pēc būtības nav būvdarbu veikšana. Tā kā PVN piemērošana būvdarbiem tiek vērtēta pēc būtības, vārda „apzaļumošana” pielietošana projekta tāmē vai tā aizstāšana ar citu vārdu neietekmēs PVN piemērošanas kārtību</p> <p>CFLA pārstāvji jautā: Vai gadījumos, kad viena būvniecības līguma ietvaros apzaļumošana vai arī cits pakalpojums, kurš nav minēts 13.⁶ pantā, cena ir iekļauta lokālajā tāmē vai vairākās tāmēs, rēķinā ir jāizdala atsevišķi un tam netiek veikts „reversais” PVN? Respektīvi - rēķins par būvniecību bez PVN un apzaļumošana ar PVN? Vai ir loģiski izdalīt apzaļumošanu vai arī kādu citu pakalpojumu, kurš nav minēts 13.⁶ pantā, ja tas tiek veikts viena būvdarbu līguma ietvaros?</p>

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
		<p>izbojātais zālājs pēc būvdarbiem, ir klasificējami kā Apzaļumošanas darbi Likuma par PVN 13.6 panta 12.punkta izpratnē?</p> <p>2)Vai varētu veikt izmaiņas Nolikuma B pielikumā „Tehniskais projekts” un apjomu tabulās šīs pozīcijas nomainīt, piemēram kā „Melnzemes klātnes seguma izbūve, izmantojot melnzemi un daudzgadīgā zālāja sēklu iestrādāšanu H = 10cm). Attiecīgi vai aizstājot pozīcijas nosaukumu tāmē no apzaļumošana uz kādu citu, kas neietver vārdu apzaļumošanu var piemērot reverso PVN maksāšanas kārtība?</p>	<p>Jautājuma būtība ir par to, ka būvnieki praktizē izrakstīt lielus rēķinus visa būvdarbu līguma ietvaros (īpaši lieli projekti), bet tagad būs jāveic dalīšana. Cik tam ir liela pievienotā vērtība?</p> <p>Priekšlikums: Viena būvniecības līguma ietvaros piemērot vienu PVN maksāšanas kārtību, vai arī izstrādāt vienotu FM un VID skaidrojumu (metodiskos noteikumus), kā apmaksāt tāmes, kurās ir dažādi būvniecības pakalpojumi (t.sk. 13.⁶ pantā minētie).</p> <p>S.Āmare – Pilka un VID pārstāvji atbild: Normatīvie akti neparedz iespēju piemērot „reverso” kārtību jebkuram pakalpojumam. „Reversās” kārtības būtība ir apkarot krāpšanos tieši būvniecībā. Līdz ar to PVN rēķinos, kas tiek izrakstīti būvniecības procesā, atsevišķi ir jāizdala tie būvniecības pakalpojumi, kuriem piemērojama „reversā” kārtība, un tie pakalpojumi, kuriem piemērojama likumā noteiktā vispārīgā kārtība.</p> <p>S.Āmare – Pilka vērš uzmanību, ka jābūt divi dažādi rēķini – viens ar „reverso” atgriešanas kārtību un viens parastais.</p>
20.	LM	<p>ERAF projektā līdz šim PVN ir attiecināmās izmaksas un izmaksu summa ir kopā ar PVN nodokli. Pārskata perioda beigās (gads) , atbilstoši MK 2011.gada 2.augusta noteikumiem Nr 590 "Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 25.augusta noteikumos Nr.952 "Kārtība, kādā sniedz un pārbauda informāciju par pievienotās vērtības nodokļa piemērošanu Eiropas Savienības struktūrfondu</p>	<p>S.Āmare – Pilka skaidro, ka, līdz ar „reversās” kārtības ieviešanu nav mainījusies pašreizējā pieeja attiecībā uz PVN izmaksu sadalījumu projekta attiecināmajās un neattiecināmajās izmaksās.</p> <p>Tas, ka darījumos, kam piemērojama „reversā” kārtība, valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība ir atbildīga par PVN nomaksu valsts budžetā, neietekmē PVN iekļaušanu projekta attiecināmajās vai neattiecināmajās izmaksās pēc būtības.</p>

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
		finansēto projektu ietvaros un pieņem lēmumu par pievienotās vērtības nodokļa iekļaušanu projektu attiecināmajās izmaksās" Pārskatā par pievienotās vērtības nodokli tiek deklarētas PVN summas par gadu. Lūdzam skaidrot, vai uz projekta attiecināmām izmaksām tiks attiecinātas aprēķinātā un samaksātā budžetā PVN summa par būvniecības darījumiem?, jo līdz šim finansējuma saņēmēja - valsts iestādes PVN atskaitēs PVN netika uzrādīts kā priekšnodoklis, jo tas nav atgūstams no budžeta.	
21.	LM	Sakarā ar to, ka PVN ir projekta attiecināmās izmaksas un līdz šim PVN deklarācijā projekta izdevumi netika uzrādīti, lūdzam skaidrot, vai šāda kārtība saglabāsies arī turpmāk un kā aprēķinātais un samaksātais PVN būs jāatspoguļo atskaitēs (ir/nav jāuzrāda)?	Uzskatām, ka jautājums nav NND kompetencē.
22.	LM	Projektā plānots vienots iepirkums projektēšanai un būvdarbiem atjaunojamo energoresursu uzstādīšanai, ietverot autoruzraudzību. Lūdzam skaidrot, vai reversais PVN būs jāpiemēro tikai būvdarbu daļai vai arī projektēšanai un autoruzraudzībai?	S.Āmare – Pilka, skaidro, ka „reversā” kārtība attiecas uz būvdarbu veikšanu, bet nav attiecināma uz projektēšanu un autoruzraudzības pakalpojumiem. CFLA pārstāvji jautā: Vai tas nozīmē, ka pakalpojuma sniedzējs, izrakstot rēķinu, PVN aprēķinās tikai par projektēšanu? Piemēram, ja rēķinā ir 3 pozīcijas un viena no tām ir projektēšana. 1.Būvlaukuma sagatavošana 120 LVL

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
			<p>2.Konstrukciju uzstādīšana 50 LVL 3.Projektēšana 100 LVL Rēķina summa bez PVN 270 LVL PVN 22 LVL Tātad PVN 22 LVL apmērā pakalpojuma saņēmējs nomaksā pakalpojuma sniedzējam un pārējos 37.40 LVL nomaksā saņēmējs?</p> <p>S.Āmare - Pilka un VID pārstāvji atbild: Minētajā piemērā pakalpojumu sniedzējs izrakstīs PVN rēķinu par būvlaukuma sagatavošanu un konstrukciju uzstādīšanu bez PVN, bet PVN rēķinu par projektēšanu – ar PVN un iemaksās valsts budžetā PVN 22 LVL (ko tam samaksās pakalpojuma saņēmējs). Savukārt PVN 37,40 LVL aprēķinās un iemaksās valsts budžetā pakalpojuma saņēmējs.</p>
23.	LM	<p>Lūdzam skaidrot no kura brīža 13.6. panta nosacījumi piemērojami arī valsts iestādēm, proti, pārejas noteikumi paredz: "77. Šā likuma 13.6 pantu piemēro būvniecības pakalpojumiem, kas sniegti saskaņā ar līgumiem, kuri noslēgti, sākot ar 2012.gada 1.janvāri, izņemot būvniecības pakalpojumus, kas sniegti 13.6 panta trešajā daļā minētajām personām. Būvniecības pakalpojumiem, kas sniegti saskaņā ar līgumiem, kuri noslēgti līdz 2011.gada 31.decembrim, šā likuma 13.6 pantu piemēro, sākot ar 2013.gada 1.janvāri." Līdz ar to,</p>	<p>S.Āmare – Pilka skaidro, ka uz valsts vai pašvaldības iestādēm vai pašvaldībām „reversā” kārtība attieksies, sākot ar 01.01.2013.</p> <p>CFLA pārstāvji jautā: Vai tas nozīmē, ka valsts vai pašvaldības iestādēm vai pašvaldībām „reversā” kārtība neattieksies uz būvniecības līgumiem, kas noslēgti 31.12.2012, bet līguma beigu termiņš ir 15.05.2014?</p> <p>S.Āmare - Pilka un VID pārstāvji atbild: Atbilstoši likuma pārejas noteikumu 78.punktam valsts vai pašvaldības iestādes vai pašvaldības piemēro „reverso” kārtību saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti, sākot ar 2013.gada 1.janvāri. Līdz ar to, ja valsts vai</p>

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
		<p>- pirmais pārejas noteikumu teikums saka, ka 13.6 pantu piemēro līgumiem, kas noslēgti no 01.01.2012., taču ne valsts iestādes.</p> <p>- otrais pārejas noteikumu teikums paredz gadījumu, ja līgums ir noslēgts līdz 31.12.2011. un turpinās arī 2013.gadā, tad ir jāskaidro piemērot 13.6.panta nosacījumi esošajam līgumam no 01.01.2013.</p> <p>- nav skaidrs, kas notiek ar līgumiem, kuri tiek noslēgti 2012.gadā (piem.) tiks slēgti līgums par projekta īstenošanu Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta ietvaros). Lūdzam skaidrot, vai pēc pārejas noteikumiem izriet, ka uz valsts iestādēm tas attiecas no 01.01.2013.</p>	<p>pašvaldības iestāde vai pašvaldība līgumu par būvniecības pakalpojumu sniegšanu noslēgs 31.12.2012., tad šim līgumam „reversā” kārtība nebūs piemērojama.</p>
24.	CFLA	<p>Kādi būs attiecināmo izdevumu - PVN, ko valsts budžetā maksājis finansējuma saņēmējs, pamatojošie dokumenti? Kādas būs minēto dokumentu noformēšanas prasības? Piemēram, gadījumā, ja finansējuma saņēmējs būs noslēdzis vairākus līgumus par būvniecības pakalpojumiem, t.sk. dažādu projektu ietvaros, kā tiks identificēts PVN uz konkrēto projektu/būvniecības pakalpojumu līgumu</p>	<p>S. Āmare – Pilka vērš uzmanību, ka jautājums nav NND kompetencē, bet tomēr uzskata, ka, „reversās” kārtības ieviešana neietekmē PVN izmaksu sadalījumu projekta attiecināmajās un neattiecināmajās izmaksās, līdz ar to nemainās arī prasības attiecībā uz dokumentu noformēšanu.</p> <p>I.Āboliņa atbild, ka jautājuma risināšanai tiks izpētīti VID deklarācijas pielikumi un tad sagatavosim atbildi. Priekšlikums – lai VID sniedz savu atzinumu šajā jautājumā.</p>
25.	CFLA	<p>Piemērojot reverso PVN maksāšanas kārtību, būvniecības pakalpojumu saņēmējs par saņemto pakalpojumu maksā PVN valsts budžetā tajā taksācijas periodā, kad saņemts</p>	<p>S.Āmare – Pilka skaidro, ka taksācijas periods ir nosakāms saskaņā ar likuma 9.pantu.</p>

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
		<p>pakalpojums un saņemts nodokļa rēķins. Kāds ir šis taksācijas periods tām valsts / pašvaldības iestādēm / pašvaldībām, kuras būs reģistrējušās VID kā PVN apliekamā persona uz laiku līdz būvniecības līgumā norādītā būvniecības pakalpojumu sniegšanas termiņa beigām?</p>	<p>CFLA pārstāvji jautā: Vai tiešām būtu lietderīgi piemērot 9.pantu, jo, piemēram, valsts vai pašvaldības iestādēm vai pašvaldībām, noslēdzot būvniecības līgumu uz 2 gadiem par 1 000 000 LVL un samaksājot avansu 20% apmērā, tiek piemērota 9.panta 1.daļa, kas nosaka, ka taksācijas periods ir viens mēnesis (tātad 24 atskaites), kaut gan reāli tiks piestādīti tikai 4 rēķini. Priekšlikums: Lai nepalielinātu valsts pārvaldes iestāžu (tai skaitā VID) administratīvo slogu, Valsts vai pašvaldības iestādēm vai pašvaldībām 13.⁶ panta izpratnē noteikt atsevišķu taksācijas periodu, tas ir, noteikt par pienākumu iesniegt PVN deklarācijas tikai par tiem mēnešiem, kad ir veikti maksājumi un līdz ar to veidojas deklarējamais un budžetā maksājamais PVN.</p> <p>S.Āmare - Pilka un VID pārstāvji atbild: VID un FM NND neatbalsta priekšlikumu par īpašu kārtību taksācijas perioda noteikšanai samērā nelielai maksātāju grupai gan no datu ticamības novērtējuma viedokļa, gan no PVN deklarāciju iesniegšanas disciplīnas ievērošanas un kontroles viedokļa.</p> <p>CFLA pārstāvji jautā: Likuma 3.panta 13.punkts nosaka, ka „Valsts vai pašvaldības iestādes vai pašvaldības pirms šo pakalpojumu saņemšanas reģistrē Valsts ieņēmumu dienesta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā uz laiku līdz līgumā norādītā būvniecības pakalpojumu sniegšanas termiņa beigām”, bet, kas notiek, ja rēķins tiek iesniegts likumā noteiktā kārtībā, 15 dienu laikā pēc termiņa beigām, un apmaksā tiek veikta vēl vēlāk?</p>

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
			<p>S.Āmare – Pilka atbild, ka saskaņā ar likuma 12.panta 1.⁶ daļu PVN par sniegto pakalpojumu maksā valsts budžetā par to taksācijas periodu, kad pakalpojums sniegts un ir izrakstīts PVN rēķins vai saņemts avanss saskaņā ar rēķinu. Informējam, ka FM NND kopā ar VID izvērtēs iespējamos riskus, kas varētu būt saistīti ar jautājumā minēto situāciju.</p> <p>AI/SI pārstāvji jautā: kas var pamatot termiņa pagarināšanu?</p> <p>S.Āmare – Pilka atbild, ka termiņš jānosaka tāds, lai iekļautos reģistrā noteiktos termiņos.</p> <p>Šo jautājumu NND kolēģi nolēma apspriest atkārtoti.</p>
26.	CFLA	<p>Konstatētā problēma: par uzcelto infrastruktūru un sniegto apsaimniekošanas pakalpojumu, un/vai citu pakalpojumu sabiedrisko vajadzību nodrošināšanai publiskais partneris veic pieejamības maksājumu privātajam partnerim visā publiskās un privātās partnerības (turpmāk – PPP) līguma darbības laikā, tomēr jaunuzceltās infrastruktūras īpašumtiesības saglabā privātais partneris līdz PPP līguma termiņa beigām, kas var būt pat līdz 30 gadiem. Atbilstoši reversās PVN maksāšanas kārtībai par celtniecības pakalpojumiem par nodokļu aprēķināšanu un samaksu valsts budžetā būtu atbildīgs pakalpojumu saņēmējs jeb PPP gadījumā – publiskais partneris, kuram būtu pienākums aprēķināt un veikt PVN apmaksu vēl objekta</p>	<p>S.Āmare – Pilka skaidro, ka nepiemērojot „reverso” kārtību, par darījumiem, kas veikti saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem publiskās un privātās partnerības projektu (turpmāk – PPP projekts) ietvaros, PVN būtu jāmaksā vispārīgajā kārtībā atbilstoši PVN piemērošanu regulējošiem normatīvajiem aktiem. Proti, par veiktajiem būvdarbiem PVN valsts budžetā būtu jāmaksā būvniecības pakalpojumu sniedzējam.</p> <p>„Reversās” kārtības piemērošanas būtība ir tāda, ka atšķirībā no vispārīgās PVN piemērošanas kārtības atbildība par PVN nomaksu valsts budžetā pāriet uz būvniecības pakalpojuma saņēmēju (pasūtītāju). Tādējādi „reversās” kārtības piemērošana neietekmē pienākumu par veikto darījumu maksāt valsts budžetā PVN un neietekmē arī iemaksājamās PVN summas apmēru.</p> <p>Latvijai kā pilntiesīgai Eiropas Savienības dalībvalstij nacionālie normatīvie akti ir jāsaskaņo ar Eiropas Savienībā noteiktajām prasībām.</p>

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
		<p>būvniecības laikā. Minētais būtiski ietekmē PPP izmantošanas ekonomisko izdevīgumu, jo publiskais partneris nevar veikt vienmērīgu PVN maksājumu sadali par būvniecības un apsaimniekošanas vai citu sniegto pakalpojumu visā PPP līguma darbības laikā, kā arī publiskajam partnerim, kurš var būt gan ministrija (s), gan pašvaldība (s), un tiek finansēts no valsts vai pašvaldību līdzekļiem, rodas nepieciešamība pēc papildus finansējuma piesaistīšanas objekta ekspluatācijā nodošanas gadā. Ņemot vērā, ka PPP līgumu pamatprincips paredz publiskā partnera maksājumu uzsākšanu tikai pēc tam, kad objekts nodots ekspluatācijā un uzsākta pakalpojuma sniegšana, reversā PVN maksāšanas kārtība ir pretrunā ar Publiskās un privātās partnerības likumā noteiktajiem PPP līgumu īstenošanas pamatprincipiem.</p> <p>Priekšlikums:</p> <p>ņemot vērā, ka Eiropa Savienības dalībvalstis var ieviest un atrunāt specifisku PVN darījuma brīdi un nodokļa maksāšanas kārtību ar Ministru kabineta noteikumiem vai ar atbilstoši Valsts ieņēmumu dienesta skaidrojumiem (Lietuvas, Lielbritānijas pieredze), nepieciešams regulēt PVN aprēķināšanas brīdi un maksāšanas kārtību PPP</p>	<p>Tādējādi PVN piemērošanu regulējošie Latvijas normatīvie akti ir atbilstoši PVN direktīvas attiecīgajām normām. PVN direktīvā nav noteikta īpaša PVN piemērošanas kārtība PPP projektiem, līdz ar to Latvijai nav tiesību noteikt īpašu regulējumu PPP projektiem. Vēršam uzmanību, ka Jūsu priekšlikumā minētais PVN direktīvas 64.panta 1.punkts ir attiecināms uz pastāvīgi veiktiem darījumiem (piemēram, ūdens, siltumenerģijas piegādēm), nevis uz preču piegādēm vai sniegtajiem pakalpojumiem PPP projektu ietvaros.</p> <p>Normatīvajos aktos, kas reglamentē PVN piemērošanu, nav iespējams noteikt tādu regulējumu, kas būtu atbilstošs visiem PPP projektiem. Līdz ar to PVN piemērošana katrā atsevišķā PPP projektā būtu jāizvērtē individuāli, pamatojoties uz spēkā esošajiem PVN piemērošanu reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem.</p> <p>„Reversās” kārtības ieviešanas mērķis attiecībā uz PPP projektu ietvaros sniegtajiem būvniecības pakalpojumiem bija optimizēt privāto partneru naudas plūsmu, tādējādi veicinot privāto partneru interesi piedalīties PPP projektos. Līdz ar to publiskajam partnerim, iesaistoties PPP projektā, ir jāieplāno savi budžeta izdevumi tādā veidā, lai varētu nomaksāt PVN par PPP projekta ietvaros saņemtajiem būvniecības pakalpojumiem.</p> <p>Ar PVN apliekamai personai katrā konkrētā situācijā ir tiesības un iespējas vērsties Valsts ieņēmumu dienestā ar lūgumu sniegt skaidrojumu par PVN piemērošanu attiecīgajā PPP projektā.</p>

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
		<p>līgumiem. Precizējumu ieviešana atbilstu Direktīvas 2006/112/EK^[1] (PVN direktīva) 64. panta 1.daļai, kas nosaka, ka, ja pakalpojumu sniegšana vai preču piegāde, izņemot preču nomu uz noteiktu laiku vai preču pārdošana uz nomaksu, rada turpmākus rēķinu pārskatus vai turpmākus maksājumus, tad tās uzskata par pabeigtām tad, kad beidzas laiks, uz kuru attiecas šādi rēķinu pārskati vai maksājumi. Šāda principa piemērošana un precizēšana reversā PVN metodē ļautu izlīdzināt PVN maksājumus par celtniecības darbiem visā PPP līguma darbības laikā un attiecīgi izmatot PPP modeļa priekšrocības ar izlīdzināto publiskā partnera maksājumu. Lai novērstu apzinātu nodokļa maksāšanas brīža novilcināšanu, nepieciešams noteikt ierobežojumus šo principu piemērot tikai PPP līgumiem.</p>	<p>CFLA pārstāvji jautā: Ņemot vērā atšķirīgo pieredzi dažādās ES dalībvalstīs, nepieciešams turpināt diskusiju, kā arī Finanšu ministrijai un/vai Valsts ieņēmumu dienestam būtu nepieciešams izstrādāt vienotu skaidrojumu par PVN piemērošanu PPP līgumos, t.sk., par reversā PVN, tādā veidā nodrošinot iespēju pilnvērtīgi izmantot PPP ilgtermiņu līgumu priekšrocības publiskajā sektorā.</p> <p>S.Āmare – Pilka un VID pārstāvji atbild: FM NND un VID neiebilst pret diskusijas turpināšanu. Risinājums varētu būt iekļaut informatīvajā materiālā VID mājas lapā skaidrojumu attiecībā uz „reversās” kārtības piemērošanu valsts vai pašvaldības iestāžu vai pašvaldību saņēmējām būvniecības pakalpojumiem.</p> <p>Tā, kā jautājums ir Tiesību aktu departamenta kompetencē, nolēma lūgt viņu viedokli</p> <p>Tiesību aktu departamenta pārstāve I. Bērziņa skaidro, ka Ministru kabineta 10.04.2012. sēdē tika izskatīts informatīvais ziņojums par noslēgto Publiskās un privātās partnerības (PPP) līgumu izpildi, kurā arī tika aprakstītas ar PVN piemērošanu PPP projektos saistītie neskaidrie jautājumi. Atbilstoši Ministru kabineta sēdes protokollēmums (10.04.2012. Nr.19 36.§) paredz sagatavot un finanšu ministram <u>līdz</u></p>

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
			<p><u>2012.gada 1.septembrim</u> iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā jautājumu par PVN piemērošanu PPP līgumiem (informatīvā ziņojuma 4.sadaļas 8.-10.punkts).</p> <p>Līdz ar to ir pamats šīs diskusijas turpināšanai, ko norādīja jau NND pārstāve S.Āmere-Pilka.</p>
27.	EM	<p>Vai un kādos gadījumos reversā PVN piemērošana ir attiecināma uz 3.4.4.1.aktivitāti „Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi”, kur dzīvokļu īpašnieki projekta iesniegumu iesniedz ar pilnvarotās personas (gan fiziskas, gan juridiskas personas) starpniecību</p>	<p>S.Āmare – Pilka skaidro, ka „reversā” kārtība piemērojama, ja būvniecības pakalpojumu sniedzējs un šo pakalpojumu saņēmējs ir ar PVN apliekamās personas. Ja būvniecības pakalpojumi tiek sniegti ar PVN neapliekamām juridiskām vai fiziskām personām, „reversā” kārtība nav piemērojama un PVN piemērojams likumā noteiktajā vispārīgajā kārtībā.</p>
28.	SM	<p>Sākot ar 2012.gada 1.janvāri pasūtītajām būvniekam būvdarbu līgumos nav jāmaksā PVN (izņemot par apzaļumošanu). PVN pasūtītājs ar VID salīdzina savstarpējās deklarācijās. Ja PVN pievadceļu projektā ir attiecināmas izmaksas, veidojas situācija, ka, sākot ar 2012.gadu, par PVN daļu projektā sanāk ietaupījums. Vai šo ietaupījumu var paredzēt projektu izmaksu pieauguma segšanai vai jaunu/papildu objektu iekļaušanai projektā?</p>	<p>S.Āmare – Pilka skaidro, jautājums nav FM NND kompetencē. Vienlaikus norādām, ka „reversās” kārtības piemērošana neietekmē PVN iekļaušanu projekta attiecināmajās vai neattiecināmajās izmaksās pēc būtības.</p>
29.	SM	<p>Iepazīstoties ar skaidrojumiem nav īsti saprotams, kā „reversais” PVN ir jāpielieto „Design and built” (projektēšana un būvniecība) gadījumā, jo nav atrunātas</p>	<p>S.Āmare – Pilka skaidro, ka PVN piemērošana būvdarbiem tiek vērtēta pēc būtības. PVN rēķinos, kas tiek izrakstīti būvniecības procesā, atsevišķi ir jāizdala tie būvniecības pakalpojumi, kuriem piemērojama</p>

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
		konkrētas pozīcijas, bet rēķini tiek iesniegti par padarīto darbu.	„reversā” kārtība, un tie pakalpojumi, kuriem piemērojama likumā noteiktā vispārīgā kārtība.
30.	VARAM	<p>MK noteikumu Nr.933 Likuma "Par pievienotās vērtības nodokli" normu piemērošanas kārtība 53.9 punkts.</p> <p>Piemērojot likuma par PVN 3.panta 8.1 daļas 7.punktu, ja līgumā norādītais būvniecības pakalpojumu sniegšanas termiņš tiek pagarināts, apliekamā persona ne vēlāk kā 10 darba dienu laikā pirms līgumā norādītā būvniecības pakalpojumu sniegšanas termiņa beigām, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, informē Valsts ieņēmumu dienestu par jauno būvniecības pakalpojumu sniegšanas termiņu.</p> <p>Jaunais regulējums:</p> <p>Norādītais regulējums faktiski uzliek par pienākumu apliekamai personai noslēgt jaunu līgumu vai vienošanos par būvniecības pakalpojumu sniegšanas termiņa pagarināšanu vismaz 10 darbdienu pirms līgumā norādītā būvniecības pakalpojumu sniegšanas termiņa beigām.</p> <p>Jautājumi:</p>	<p>S.Āmare – Pilka informē, ka FM NND kopā ar VID izvērtēs iespējamus riskus, kas varētu būt saistīti ar jautājumā minētajām situācijām. Vienlaikus vēršam uzmanību uz to, ka minētais regulējums tika radīts ar domu, ka līgumslēdzēju pusēm ir jāplāno sava darbība, tādēļ, mūsaprāt, ir iespējams izvairīties no situācijas, kad 10 darbdienu pirms līgumā noteiktā termiņa beigām vēl nav zināms, ka būs nepieciešams līguma termiņa pagarinājums, nav panākta vienošanās par termiņa pagarināšanu vai līguma laušanu. Tāpat atzīmējam, ka, mūsaprāt, ir būtisko jau līgumos atrunāt šajā jautājumā norādītās situācijas attiecībā uz darbu izpildi līgumā norādītajos termiņos.</p> <p>Attiecībā uz PVN rēķinu izrakstīšanu, atzīmējam, ka PVN rēķins ir izrakstāms saskaņā ar likuma 8.pantu. Savukārt saskaņā ar likuma 12.panta 1.²¹ daļu PVN par pakalpojumiem, kas saņemti saskaņā ar šā likuma 13.⁶ pantu, maksā valsts budžetā tajā taksācijas periodā, kad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ir saņemtas preces vai pakalpojums un saņemts nodokļa rēķins vai 2) samaksa veikta avansā saskaņā ar rēķinu. <p>Attiecībā uz PVN nomaksu līguma darbības beigās, atzīmējam, ka jebkurai personai, kura bijusi apliekamā persona, ir jāiesniedz pēdējā taksācijas perioda PVN deklarācija. Tādējādi arī valsts un pašvaldības iestādes un pašvaldības PVN par būvniecības pakalpojumu saņemšanu</p>

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
		<p>Kā rīkoties situācijā, ja 10 darbdienas pirms līgumā noteiktā termiņa beigām vēl nav zināms, ka būs nepieciešams līguma termiņa pagarinājums, nav panākta vienošanās par termiņa pagarināšanu vai līguma laušanu?</p> <p>Ja būvniecības pakalpojumi tiek sniegti vēl pēc līguma termiņa beigām, jo nepieciešams novērst trūkumus vai ir paredzēti atliktie darbi?</p> <p>Ja pastāv civiltiesiskais strīds, līdz ar to būvniecības pakalpojuma sniedzējs nav iesniedzis rēķinu, uz kura pamata būtu aprēķināms pakalpojuma saņēmēja maksājamais PVN?</p> <p>Kā pakalpojuma saņēmējs varēs samaksāt PVN, ja būs jau izslēgts, sakarā ar līguma termiņa beigām?</p> <p>Ja gadījumā Valsts vai pašvaldības iestāde plāno noslēgt jaunu līgumu par būvniecības pakalpojuma sniegšanu mēnesi vai divus mēnešus pēc iepriekšējā būvniecības līguma beigām. Vai tad ir atkārtoti jāreģistrējas ar PVN apliekamo personu reģistrā? Cik tas ir lietderīgi?</p> <p><u>Priekšlikums</u> – veikt grozījumus „Likuma par PVN” un</p>	<p>pēdējā taksācijas periodā varēs samaksāt PVN summu valsts budžetā ar pēdējo taksācijas perioda PVN deklarāciju. Likums neparedz šobrīd iespēju neregistrēties kā apliekamajai personai, ja gadījumā valsts vai pašvaldības iestāde vai pašvaldība plāno noslēgt jaunu līgumu par būvniecības pakalpojuma sniegšanu mēnesi vai divus mēnešus pēc iepriekšējā būvniecības līguma beigām. S.Āmare – Pilka atzīmē, ka likuma 3.panta 8.¹ daļas 7.punkts radīs tādēļ, lai valsts vai pašvaldības iestādei vai pašvaldībai nebūtu papildus jāveic kādas darbības, lai izslēgtos no apliekamo personu reģistra.</p>

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
		svītrot 3.panta 8.1 daļas 7.punktu.	
31.	VRAA	Izskatot jautājumus un atbildes par nepieciešamo rīcību reversā PVN piemērošanas kārtībā, nav skaidrs, kā finansējuma saņēmējam ir jārīkojas slēdzot līgumus vai vienošanās par būvdarbiem, kuros ir iekļautas piemēram, tādas izmaksas kā būvmateriāli, iekārtu noma, apsardzes pakalpojumi un līdzīgiem pakalpojumiem, kas nav būvdarbu veikšana.	S.Āmare – Pilka skaidro, ka „reversā” kārtība neattiecas uz atsevišķu būvmateriālu piegādi, iekārtu nomu, apsardzes pakalpojumiem un līdzīgiem sniegtajiem pakalpojumiem, kas nav būvdarbu veikšana. Tomēr šo pakalpojumu vērtība iekļaujama sniegtā būvniecības pakalpojuma vērtībā saskaņā ar likuma 13. ⁶ panta piekto daļu.
32.	NVA	Ar 2012. gadu spēkā ir grozījumi pievienotās vērtības nodokļa likumā, kas paredz ieviest reverso PVN maksāšanas kārtību būvniecības pakalpojumiem. Tas nozīmē, ka reversais PVN ir jāpiemēro jebkādiem būvniecības pakalpojumiem jaunām vai esošām būvēm, t.sk. vienkāršotai renovācijai un vienkāršotai rekonstrukcijai, un visu veidu remontiem, izņemot projektēšanu un apzaļumošanu. Saskaņā ar 25.08.2009. MK noteikumu Nr.952 "Kārtība, kādā sniedz un pārbauda informāciju par pievienotās vērtības nodokļa piemērošanu Eiropas Savienības struktūrfondu finansēto projektu ietvaros un pieņem lēmumu par pievienotās vērtības nodokļa iekļaušanu projektu attiecināmajās izmaksās"	S.Āmare – Pilka skaidro, ka jautājums nav FM NND kompetencē. Vienlaikus atzīmē, ka „reversās” kārtības piemērošana neietekmē to, kādam nolūkam tiks tālāk izmantota uzceltā ēka vai būve (t.i., apliekamiem vai neapliekamiem darījumiem). Tādēļ, mūsdiā, „reversās” kārtības piemērošana neietekmē Ministru kabineta 2009.gada 25.augusta noteikumu Nr.952 „Kārtība, kādā sniedz un pārbauda informāciju par pievienotās vērtības nodokļa piemērošanu Eiropas Savienības struktūrfondu finansēto projektu ietvaros un pieņem lēmumu par pievienotās vērtības nodokļa iekļaušanu projektu attiecināmajās izmaksās” 5.2.punkta līdzšinējo piemērošanu.

Nr.pk.	Institūcija, kura iesniedza jautājumu	Pieteiktais jautājums	Informācija
		5.2.punktu pārskatu neiesniedz, ja projekta ietvaros neveic ar pievienotās vērtības nodokli apliekamus darījumus.	
33.			

Sanāksmes vadītājs:

Ilze Āboliņa

_____

Protokolētājs:

Antoņina Vīgriete

_____